

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

93. An si plures ab Episcopo Vicarii generales constituti simpliciter, unus quisque illorum habeat jurisdictionem in solidum & exercitium, ita ut unus sine alio procedere possit separatim.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

num. 8. qui etiam addat, hoc debere facere Episcopum, ubi is est suspectus. Limitatur secundo; quod quando Episcopus est in remotis, & habet plures Officiales in solidum constitutos, unus Officialis seu Vicarius non recusatus cognoscet de causa recusationis alterius. Sbroz. num. 5. & 7. citatis Bertach. ubi ante num. 17. Prosp. Palet. conf. 43. num. 9. Abb. in c. si contra. Argumento ejusdem cap. ubi dicitur: si contra unum ex duobus Judicibus cum illa clausula: quod si ambo interesse non possunt, alter eorum in causa procedat: à sede Apostolica delegatis suspicionis causa legitima proponitur, causa ipsa suspicionis coram non recusato conjudice (ad quem ex vi dicta clausula debet ipsius causa cognitio pertinere) probari, & ab eo expectari debet. Et. Quod si verò tales plures Vicarii in solidum deputati non sint, debent eligi arbitri, qui de causa suspicionis Vicarii cognoscant, sicut cognoscere de recusatione ipsius Episcopi; cum in diocesi non sit alius Judex, qui cognoscat. Sbroz. num. 6. & apud illum Gemin. in c. si contra. num. 7. Anchar. & Franc. ibid. argumento ejusdem cap. ubi: si verò non est dicta clausula in rescripto (de quo paulò ante, & vi cuius constituuntur plures in solidum) debet super hoc recurri ad arbitros haberi &c.

Questio 93. An si plures ab Episcopo Vicarii generales constituti simpliciter, unusquisque illorum habeat jurisdictionem in solidum & exercitium, ita ut unus sine alio procedere possit separatim?

Respondeo primò: Dum plures in solidum habent jurisdictionem, quilibet eorum ad exercitium jurisdictionis procedere potest separatim. Sbroz. l. 2. q. 61. num. 2. & in specie de Vicariis episcopalibus, si singulis in solidum data jurisdictione ab Episcopo, seu singuli constituti in solidum, id tenent apud Sbroz. cit. num. 2. Bartol. in l. 1. num. 7. Bald. ibidem ff. de off. procons. Anchar. in c. licet. de off. Vicar. in 6. num. 5. Gemin. ibid. num. 13. Pavin. de potest. capit. sed. Vac. p. 2. q. 10. num. 9. Selv. de benef. p. 2. q. 14. num. 11. Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. num. 203. Vant. de nullit. sent. ex defectu jurisdic. ordin. num. 176. &c. Daturque tunc locus preventioni, neque alii licet aut validè se immiscere possunt. Laym. in c. cum plures. de off. & potest. Judic. deleg. in 6. num. 1. Sbroz. loc. cit. num. 4. citans plures alios, uti & num. 20. ubi: si unus ex istis Vicariis solus capisset de causa cognoscere, tunc coram alio pars non debet prosequi causam, cum sit locus preventionis. Nisi tamen, qui præoccupavit exequi impeditus fuerit; tunc eam causam ceptam promovere & finire poterit alter ex iis. Sbroz. l. cit. uti & num. 21. Laym. cit. num. 1. citans seipsum in c. prudentiam. de off. & potest. Jud. deleg. Anchar. ibid. not. 3. Jo. And. num. 2. ubi is: si delegatus, qui inchoavit, in remotas terras abiit, & causa expedienda esse existimetur, quod collega eam assumere possit. Vel etiam si alter procedere nollit, aut malitiose se occultaret. Laym. l. cit. Sbroz. num. 25. juxta c. cum plures. juncta Gl. v. recusaret. & ibi DD. Porro datis hoc modo in solidum pluribus Judicibus, si omnes simul cognoscere causam incipiant, non potest dein unus eorum sine aliis non requisitis, nec impeditis procedere; sicut enim uno inchoante ac præoccupante alii procedere non possunt, ita & omnibus inchoantibus ac veluti præoccupantibus causam unus sine aliis procedere prohibetur; sed debent omnes in simul eam terminare. Sbroz.

R. Leuren. Vicarius Episc. Tract. 1.

l. cit. num. 22. citans quam plurimos. Laym. loc. cit. num. 3. citans Lapum in cit. c. si plures. num. 3. quod ipsum extendit Sbroz. num. 23. ut procedat, etiam si unus illorum juret sibi de causa non liquere, adhuc alter non possit ferre sententiam, argumento l. si uni. nisi ferenda esset pro causa favorabili, puta libertate, testamento, vel pro reo, pro quo postremo citat Bartol. in l. si uni. n. 2. Jason. num. 5. Felin. in c. prudentiam. num. 9. &c. Limitat è contra id ipsum Sbroz. num. 26. ut procedat, ubi esset sententia diffinitiva, vel habens vim diffinitivæ; quia tunc, si omnes simul ceperunt cognoscere, debent in simul omnes judicare: secus, si esset merè interlocutoria. citat pro hoc Bartol. in l. si uni. num. 4. Jason. num. 11. rationem etiam disparitatis addit, quod per meram interlocutoriam non finiatur jurisdictione, nec ejus Officium, juxta Bartol. & Jason. locis cit. quemadmodum per diffinitivam; quando autem per actum aliquem jurisdictione ordinariorum Judicum finitur, tunc ipsi in casu posito non possunt illam separatim exercere, juxta Abb. in cit. c. prudentiam. num. 14. Quod si tamen in dicto casu, ubi omnes in simul debent terminare eandem causam, unus solus ferret sententiam, eam non reputandam nullam ex defectu potestatis, cum ei competat in solidum jurisdictione, astringit Sbroz. num. 27. citans Vantium ubi ante. num. 17. in sine. & Rotam decis. 2. cit. de arbit. in antiq.

2. Respondeo secundo: Ordinarios quoscunque simpliciter creatos (subintellige absque eo, quod in creatione addatur in solidum) habere jurisdictionem & exercitium jurisdictionis in solidum, ita ut separatim quilibet sine alio procedere possit, tradit Sbroz. cit. q. 61. num. 2. citatis pro hoc Gl. in l. uni. ff. de judic. v. si uni. Bartol. ibid. num. 1. & seq. Alex. num. 7. Jason. num. 4. Gl. in c. ut officium. de heretic. in 6. v. separatim. Roman. conf. 242. num. 1. Marant. de ordin. Judic. p. 4. dist. 5. num. 31. Abb. in cit. c. prudentiam. num. 10. qui hanc sententiam dicat communiorè & veriorè. Adducitur quoque pro hac sententia à Sbroz. loc. cit. num. 3. præter alios textus juris civilis, l. tutores. l. decreto. ff. de administ. Tut. l. fin. de auctor. prestan. ubi pluribus tutoribus simpliciter datis cuilibet in solidum videtur dari potestas; de tutoribus quoque ad Vicarios Episcoporum nunquam argumentari Rebuffum, ut in pr. benef. tit. de Vicar. Episc. num. 26. ait Sbroz. Adducitur quoque ab eodem textus c. si duo. §. sanè junctà gl. v. non in solidum. de Procuratoribus. in 6. ubi: licet ex procuratoribus constitutis sine adjectione; in solidum; unus sine altero admitti non possit, in negotiis tamen spiritualibus specialiter observetur, ut si plures Procuratores fuerint non in solidum deputati, prævaleat, ac si in solidum esset electus; ex quo fiet, quod in spiritualibus procuratoribus constitutis non in solidum ex gratia idem servetur, quod in illis in solidum constitutis; Vicarius verò Episcopi in spiritualibus dicatur etiam Procurator Episcopi. c. petito. de procuratoribus. & ibi Abb. Adeoque in ipso quoque locum habeat dispositio c. si duo, ita ut absque adjectione clausula: in solidum: constitutus sit, ita ut sine alio procedere possit.

3. Ampliatur hæc responsio, ita ut Vicarii sic constituti habeant jurisdictionem & exercitium jurisdictionis in solidum tam voluntariam quam contentiosam. Sbroz. cit. q. 61. num. 16. citans Vantium de nullit. cit. de nullit. ex defectu jurisdic. num. 17. Alex. Jason. Item juxta eundem Sbroz. num. 17. five sint constituti in spiritualibus five in temporalibus.

4. Limi-

4. Limitatur è contra, ita ut non censeantur constituti in solidum, ut unus sine alio procedere non possit, dum iurisdictione sive potestas concessa fuit Vicariis non ut singulis, sed ut universis, ac simul & complexivè, sicut fit, cum verba delegationis vel rescripti reperiuntur directa universitati seu dignitati Vicariorum, seu pluribus tanquam universis, non autem simpliciter. Sbroz. *l. cit. num. 18. & 19.* citans Bartol. *in l. si uni. de re judic. num. 1.* Alex. *num. 7.* Jason. *num. 4.* Vant. *ubi ante. num. 175. & seq.* Pavin. *de potest. capit. sed. vac. p. 2. q. 10. num. 9. & c.* Plures limitationes alias vide *Respons. præced. ubi*, in quibus casibus adhuc alii ex Vicariis in solidum constitutis possunt causam ab uno captam profequi ac finire, vel etiam in simul omnes.

Questio 94. Num hæc ipsa dicta de Ordinariis seu Vicariis generalibus Episcoporum locum quoque habeant in delegatis ab Episcopo ad universitatem causarum?

1. **R**espondeo: problematice ferè in hac questione procedit Sbroz. nam primò *cit. q. 61. num. 4. & s.* id affirmat hisce expressis: *isti delegati ad universitatem causarum simpliciter constituti habent iurisdictionem, & ejus exercitium tanquam Ordinarii in solidum, ita ut unus absque alio procedere possit.* Citatque pro hoc Gl. *in cit. l. si uni. & ibi Bartol. num. 3. Alex. & Jason. num. 6.* Marant. *de ordin. Judic. p. 4. dist. 3. num. 41.* Vant. *de nullit. ex defectu jurisd. num. 178.* & plures alios, dicitque hanc esse opinionem communem testibus AA. citatis. Adduci ait pro hac sententia textum *l. i. §. si plures. ff. de exercit. ubi pluribus constitutis Magistris seu exercitoribus ad universalem administrationem, in dubio quilibet censetur in solidum constitutus, & quilibet potest separatim administrare, adeoque idem dicendum de pluribus delegatis ad universitatem causarum.* Item *num. 6.* rationem adducit, nempe quod tales delegati æquiparentur Ordinario. Pro quo citat Gl. *in e. causam. il primo. de appellat. v. delegatus, & in e. statutum. §. insuper. de rescrip. v. moderatus, ubi illos vocat ordinarios.* Abb. *in c. Bertoldus. col. 1. de re Judic. Vant. ubi ante num. 178.* Menoch. *de arbit. Judic. l. 1. q. 67. num. 31.* Adeoque sicut pluribus Ordinariis constitutis simpliciter quilibet procedere potest.

2. Sententiam directe contrariam, nimirum quòd istiusmodi delegati ad universitatem causarum, seu Vicarii foranei Episcoporum simpliciter constituti iurisdictionis exercitium non in solidum habeant singuli, sed pro parte, unusque sine altero procedere nequeat, Sbroz. *num. 7.* teneri ait ab Imol. *in c. 1. de officio delegati.* Abb. *in cit. c. causam, il primo. num. 7.* Bened. de Vald. *in addit. ad Felin. & alios.* adducitque ab illis textum *in cit. c. officium. de heret. in 6. juncta gl. v. separatim.* ubi Inquisitores hæreticæ pravitatis deputati in aliqua provincia vel civitate delegati ad universitatem causarum juxta Alex. *in cit. l. si uni. num. 8.* Jason. *num. 6.* Alciat. *in rub. de off. ordinari. n. 21.* Menoch. *ubi ante q. 54. num. 41.* ex speciali favore fidei procedere posse separatim; Adeoque à speciali alii delegati ad universitatem causarum procedere non possunt separatim. Item adduci ab illis rationem ait Sbroz. *num. 8.* nempe quòd ratio, cur unus ex Ordinariis possit à principio tanquam constitutus in solidum procedere separatim; non autem

ex pluribus delegatis ad unam causam, fit, quòd Ordinarius dicatur habere iurisdictionem jure proprio, delegati illi jure alieno. Quæ ratio quoque militet in delegatis ad universitatem causarum. Sed neque obstare argumenta sententiæ oppositæ affirmativæ, ait Sbroz. *cit. num. 8. & seq.* eò quòd imprimis textus ille *l. si uni.* loquatur de Exercitatoribus, quorum officium est autoritate & utilitate privatum, ut Abb. *in c. prudentiam. num. 10.* & ideo ab illis malè arguatur ad dictos delegatos. Dein delegatos illos æquiparari Ordinariis, & esse admittat illorum, negent alii, ut Abb. *in c. relatum. de off. deleg. num. 7.* Alex. *in l. more. ff. de jurisdic. omni. Judic. num. 26.* & Dec. *ibidem. num. 42.* vel saltem negari non posse, quin delegatus ad universitatem causarum in multis differat ab Ordinario, uti in specie delegatorum ad universitatem causarum Episcopi seu Vicariorum foraneorum differentias plures afferunt Abbas *loc. cit.* Bartol. *in l. fin. quis & à quo. in fine. Alex. conf. 82. num. 3.* & plures alii citati à Sbroz. *num. 10.* Adeoque non procedat æquiparatio; quia non est universalis & per modum regulæ, pro ut requiritur ad hoc, ut dispositum in uno ex æquiparatis locum habeat in alio juxta Decium *in c. translatio. de consue. num. 3.* Et certè æquiparatio delegati ad universitatem causarum & Ordinarii non reperitur facta specialiter à citatis AA. in exercitio iurisdictionis in solidum, de quo est præfens quæstio. Unde jam inquit Sbroz. *num. 12.* opinionem illam affirmativam communem nullo loco munitam esse, quin expugnari possit & refutari; Verumtamen nefas esse ab ipsa recedere propter autoritatem tantorum Patrum pro ea citatorum; præsertim cum facillè quoque, quæ pro opposita sententiæ negativa afferuntur, dilui possint respondendo ad primum, dictos Inquisitores hæreticæ pravitatis non esse delegatos ad universitatem causarum; cum delegatus ad universitatem causarum dicatur ille, qui est institutus ad universas causas alicujus loci, ut Bartol. *in l. 1. ff. quis & à quo. in fine.* Jason. *conf. 12. num. 3.* & alii apud Sbroz. *cit. num. 14.* Ad rationem quoque adverbiorum dicendo, adductam ab illis rationem, quòd nimirum ideo delegatus ad universitatem causarum tanquam non habens iurisdictionis exercitium in solidum, non possit procedere separatim, quia iurisdictionem habet jure alieno, non esse veram rationem, sed veram rationem hujus esse, quòd delegata universitate causarum pluribus, censeatur commissum in solidum exercitium iurisdictionis, ut jura à se pro hoc allegata probant. Et hanc rationem dari à Felino *in e. causam. de off. delegat. num. 8.* ait Sbroz. *num. 15.* Porro limitationes & extensiones adductas *quest. præced.* pro Vicariis constitutis simpliciter pari modo suis locis applicari dictis delegatis, & firmat accumulatis AA. Sbroz.

Questio 95. Num igitur idem quoque locum habeat in Vicariis pluribus foraneis constitutis ad certum genus causarum, ita ut simpliciter constituti censeantur in solidum?

1. **R**espondeo negative; cum isti Vicarii sint simplices delegati, & idem videatur de illis delegatis,